

บวรพัฒน์

ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มีนาคม 2569)

Vol. 4 No. 1 (January-March 2026)

ISSN: 2822-1222 (online)

วัตถุประสงค์

เพื่อตีพิมพ์และเผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการและบทความทวิสารณธ์หนังสือที่เป็นภาษาไทยและมีข้อค้นพบข้อเสนอแนะที่เป็นนวัตกรรม รวมถึงความคิดริเริ่มที่มีผลกระทบต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติในวงกว้าง อีกทั้งยังมุ่งหมายที่จะเป็นเวทีในการนำเสนอผลงานทางวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และสาขาต่าง ๆ โดยเน้นสาขาวิชาพระพุทธศาสนา การบริหารการศึกษา รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ การจัดการชุมชน รวมถึงสหวิทยาการอื่น ๆ

กำหนดการเผยแพร่ ปีละ 4 ฉบับ ประกอบด้วย ฉบับที่ 1 มกราคม-มีนาคม ฉบับที่ 2 เมษายน-มิถุนายน ฉบับที่ 3 กรกฎาคม-กันยายน และฉบับที่ 4 ตุลาคม-ธันวาคม

คณะกรรมการที่ปรึกษาวารสารวิจัยวิชาการ

พระพรหมบัณฑิต, ศาสตราจารย์ ดร.

พระพรหมวัชรธีรจารย์, ศาสตราจารย์ ดร.

พระปัญญาวัชรบัณฑิต, รองศาสตราจารย์ ดร.

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร.กาญจนา เจริญศิริ

รองศาสตราจารย์ ดร.สุพล สุยะพรหม

รองศาสตราจารย์ ดร.โกนิจ ตรีทอง

บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.อัศรเดช พรหมศิลป์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

กองบรรณาธิการ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระศรีสมโพธิ, ดร.

รองศาสตราจารย์ สยาม คำปรีดา

ดร.ภารดร แก้วบุตรดี

หน่วยงานภายนอก

ศาสตราจารย์ ดร.วัชระ งามจิตต์เจริญ

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

พระเมธาวิธาน, รองศาสตราจารย์ ดร.

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

รองศาสตราจารย์ ดร.ชินนทร์ วสันต์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

รองศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์พรรณ เพชรสมบัติ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

รองศาสตราจารย์ ดร.ธัญชัย บุญหนัก

มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เบญจมาศ สุขสถิตย์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษกร วัฒนบุตร

มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมปอง สุวรรณภูมา

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันชัย สุขตาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลมาศ ปฐมวนิชกุล

นักวิชาการอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเวศน์ มหารัตน์สกุล

นักวิชาการอิสระ

ดร.จรรยาภรณ์ สุนทรเดชา

บริษัท เอเชีย คอนเน็คท์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด

ฝ่ายจัดการวารสาร

ดร.ดิเรก ตัวลอย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

นางสาวสุนิสา แก้วนิ่ม

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

นางสาวอรอุมา ชอนกลิ่น

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

สำนักงาน

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา วิทยาเขตนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ 999 หมู่ 6 ตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ 60000 โทรศัพท์ 062-3434768
E-mail: journal.jra@gmail.com
<https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jra/index>

คณะกรรมการกลั่นกรองบทความวารสารวิจัยวิชาการ (Peer Review)

ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

1. พระราชรัตนเวที, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
2. พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
3. พระศรีสมโพธิ, ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
4. พระครูนิวาสิตสีขันธ์, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
5. พระเมธีวชิรบัณฑิต, ศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
6. พระปัญญาวชิรบัณฑิต, รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
7. พระครูสังฆรักษ์จักรกฤษ ภูริปัญโญ, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
8. พระครูสุธีธรรมบัณฑิต, ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
9. ศ.ดร.บุญทัน ดอกไธสง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
10. ศ.ดร.จันทงค์ อติวัฒน์สิทธิ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
11. รศ.ดร.สุรพล สุษะพรหม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
12. รศ.ดร.โกนิษฐ์ ศรีทอง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
13. รศ.ดร.พิสมัย รัชชนะชัย พูลสุข	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
14. รศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
15. รศ.ดร.สมาน งามสนิท	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
16. รศ.ดร.ธงชัย สิงอุตม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
17. รศ.ดร.วรกฤต เกื้อนช้าง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
18. รศ.ดร.วัชรินทร์ ชาญศิลป์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
19. รศ.ดร.ภัทรพล ใจเย็น	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
20. รศ.ดร.ณัฏฐ์ ศรีดี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
21. รศ.ดร.ปัญญา คล้ายเดช	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
22. ผศ.ดร.สมคิด พุ่มทุเรียน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
23. ผศ.ดร.สุกัญญามันธุ์ ออบสิน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
24. ผศ.ดร.อานนท์ เมธีวรณัฏฐ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
25. ผศ.ดร.ผดุง วรรณทอง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
26. ผศ.ดร.ขันทอง วัฒนประดิษฐ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
27. ผศ.ศศิกิจจ อ่ำจ้อย	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
28. ผศ.ดร.สมบัติ นามบุรี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
29. ผศ.ดร.อุทัย สติมัน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
30. ดร.ภาราทร แก้วบุตรดี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

1. พระเมธาวิเชียรสร, รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
2. ศ.ดร.วัชรระ งามจิตรเจริญ	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
3. ศ. (พิเศษ) ดร.กาญจนา เจริญชัย	ผู้ทรงคุณวุฒิสถาบันงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
4. รศ.ดร.กุหลาบ รัตนสังธรรม	มหาวิทยาลัยบูรพา
5. รศ.ดร.สุวิญ รักษ์สัตย์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
6. รศ.ดร.สุชาติ แสงทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
7. รศ.ดร.ธานี เกสทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
8. รศ.ดร.อุทัยวรรณ ภูเทษ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
9. รศ.ดร.ชนินทร์ วสันนัท	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
10. รศ.ดร.ช่วงโชติ พันธุเวช	นักวิชาการอิสระ
11. รศ.ดร.พฤทธิสรรค์ สุทธิไชยเมธี	มหาวิทยาลัยพิษณุโลก
12. รศ.ดร.สุริย์พงษ์ โพธิ์ทองสุนันท์	มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
13. รศ.ดร.ศศิธร วชิรปัญญาพงศ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
14. รศ.ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
15. รศ.ดร.โชติ บดีรัฐ	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
16. รศ.ดร.รัตน์ะ ปัญญาภา	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
17. รศ.ดร.พรรณอร วันทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
18. รศ.ดร.วุฒินันท์ กันทะเตียน	มหาวิทยาลัยมหิดล
19. รศ.ดร.ธัญชัย บุญหนัก	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
20. รศ.ดร.เนติรัฐ วีระนาคินทร์	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
21. รศ.ดร.ธัญชัย บุญหนัก	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
22. รศ.ดร.สาธิต ทรัพย์รุ่งทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
23. ผศ.ดร.สัญญา เคนาภูมิ	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
24. ผศ. ว่าที่ร้อยตรี ดร.โสภณ ลาวรรณ	มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
25. ผศ.ดร.ยุวดี วิทย์พันธ์	มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
26. ผศ.ดร.นันทนา อุณเจริญ	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
27. ผศ.ดร.บุษกร วัฒนบุตร	มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
28. ผศ.ดร.สมปอง สุวรรณภูมิ	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
29. ผศ.ดร.วิมลมาศ ปฐมวนิชกุล	นักวิชาการอิสระ
30. ผศ.ดร.ภูริวัฒน์ คัมภีร์ภาพพัฒน์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
31. ผศ.ดร.กิตติพงษ์ โสภณธรรมภาน	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
32. ผศ.ดร.ศิริวรรณ กมลสุขสถิตย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
33. ผศ.ดร.ธีรพจน์ นนบเนียน	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
34. ผศ.ดร.วันชัย สุขตาม	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
35. ผศ.ดร.ประภัสสร วรณสถิตย์	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
36. ผศ.ดร.เบญจมาศ สุขสถิตย์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

37. ผศ.ดร.กฤษณะ ดาราเรือง มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา
38. ผศ.ดร.วชิรธรรม สรณะ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
39. ผศ.ดร.จันทิพย์ ภูติอริยวัฒน์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
40. ผศ.ดร.เสิบเอก ดร.เศรษฐวิสุท์ พรหมสิทธิ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
41. ผศ.ดร.มยุรี รัตนเสริมพงศ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
42. ผศ.ดร.ประเวศน์ มหารัตน์สกุล นักวิชาการอิสระ
43. ผศ.ดร.ปาริชาติ สายจันดี มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
44. ผศ.ดร.ธีรวัฒน์ แสนคำ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
45. ผศ.ดร.ประทีป พิษทองกลาง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
46. ผศ.ดร.อรอนงค์ สรรเสริญ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
47. ผศ.ดร.ชำนาญ ปาณาวงษ์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
48. ผศ.ดร.รัตติยา เหนืออำนาจ มหาวิทยาลัยนครพนม
49. ดร.อัคนันท์ อริยศรีพงษ์ นักวิชาการอิสระ
50. ดร.จินตนาภา โสภณ ผู้ทรงคุณวุฒิสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
51. ดร.ชนิกา แสงทองดี นักวิชาการอิสระ
52. ดร.พิสิษฐ์ จอมบุญเรือง มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
53. ดร.จรรยาศักดิ์ สุนทรเดชา บริษัท เอเซีย คอนเน็คท์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด
54. ดร.สมนึก หงษ์ยิ้ม สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานี
55. ดร.วรพล ชินเพชร สำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา
56. พันเอก ดร.สาธิต ทิพย์มณี กรมแพทยทหารบก
57. ดร.ปัญญมณีสาร์ องค์ปรัชญากุล มหาวิทยาลัยเกริก
58. ดร.วิไลวรรณ เทียนประนมกร โรงเรียนแย้มจากตวิชานุสรณ์
59. ดร.พิเชษฐ์ วันทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
60. ดร.สุรัชย์ พุดชู มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
61. ดร.จาดรงค์ สุทววัน มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
62. พระมหาจักรพล อาจารย์สุโข, ดร. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
63. นางสาวโอปอล์ รังสิมันตุชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
64. นายปัญญา พรหมบุตร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์
65. นายสรารุธ แสงอรุณ บริษัท กรุงศรี นิเมเบิล จำกัด
66. อาจารย์รดา อนุตตรังกูร มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
67. อาจารย์นันทยา สัตยวาที มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
68. อาจารย์ธีรพงศ์ พรหมวิชัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาต่างประเทศ

- ศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร.กาญจนา เจริญศรี
- รศ.ดร.สุรีย์พงศ์ โพธิ์ทองสุนันท์
- รศ.ดร.สมาน งามสนิท
- รศ. สยาม คำปรีดา
- ผศ.ดร.สุดาภาณจน์ ปัทมดิเลก

ผู้ทรงคุณวุฒิสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยนเรศวร

บทบรรณาธิการ

วารสารวิจัยและวิชาการบวรพัฒน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์ ฉบับนี้เป็นปีที่ 3 ฉบับที่ 3 กองบรรณาธิการได้พิจารณาบทความโดยเสนอบทความต่อคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรอง (Peer Review) พิจารณาตรวจแก้ไขเพื่อความสมบูรณ์ของบทความก่อนการลงตีพิมพ์เพื่อคัดเลือก กลั่นกรองบทความให้เกิดความสมบูรณ์และคุณภาพมากที่สุด เพื่อตีพิมพ์ และเผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการที่มีข้อค้นพบ ข้อเสนอแนะที่เป็นนวัตกรรม รวมถึงความคิดริเริ่มที่มีผลกระทบต่อชุมชน สังคมและประเทศชาติ และเพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพทางด้านการสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการ โดยฉบับนี้เน้นการนำเสนอบทความวิจัย จำนวน 8 บทความ บทความวิชาการ จำนวน 1 บทความ และบทวิจารณ์หนังสือ จำนวน 1 บทความ รวม 10 บทความ ดังนี้

ธราพงษ์ นุ่มมีศรี, อานนท์ เมธีวรฉัตร, วินัย ทองมัน บทความวิจัยเรื่อง “แนวทางเสริมสร้างการป้องกันการทุจริตของผู้บริหารสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ตามหลักสุจริต 3” พบว่า 1) สภาพการป้องกันการทุจริตของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = .48) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = .48) รองลงมา คือ ด้านการประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = .49) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจัดทำแผนการป้องกันการทุจริต อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = .48) ตามลำดับ 2) แนวทางเสริมสร้างการป้องกันการทุจริต ของผู้บริหารสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ตามหลักสุจริต 3 มี 49 แนวทาง

ศิรตรา หิรัญตระกูล, พิสมัย รบชนะชัย พูลสุข, พระครูสุธีธรรมบัณฑิต บทความวิจัยเรื่อง “การพัฒนาบทเรียนออนไลน์เรื่องกฎหมายใกล้ตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาลวัดจอมคีรีนาคพรต อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์” พบว่า 1) บทเรียนออนไลน์เรื่องกฎหมายใกล้ตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้พัฒนาขึ้นประกอบด้วยบทเรียน 5 เรื่อง ประกอบด้วย (1) ความสำคัญของกฎหมายคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล (2) กฎหมายเด็ก (3) กฎหมาย

การศึกษา (4) กฎหมายคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค (5) กฎหมายลิขสิทธิ์ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ (E_1) 88.60/ (E_2) 82.25 ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ 2) ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยบทเรียนออนไลน์ เรื่องกฎหมายใกล้ตัว ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อบทเรียนออนไลน์ เรื่องกฎหมายใกล้ตัว ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, $S.D. = 0.50$)

จิรัฐ วิโรจน์ธรรมธ, พระครูนิวาสิตขันธ์, พระราชรัตนเวที บทความวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการศาสนสมบัติของสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักอิทธิบาทธรรม” พบว่า 1) การบริหารจัดการศาสนสมบัติกับหลักอิทธิบาทธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน ค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านฉันทะ (ความพึงพอใจ) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\mu = 4.10$, $\sigma = 0.30$) รองลงมา ได้แก่ ด้านวิมังสา (การใคร่ครวญหาเหตุผลในการบริหารจัดการ) ($\mu = 3.97$, $\sigma = 0.44$) รองลงมา ได้แก่ ด้านวิริยะ (ความเพียรพยายาม) ($\mu = 3.96$, $\sigma = 0.38$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านจิตตะ (ความมุ่งมั่นเอาใจใส่) ($\mu = 3.94$, $\sigma = 0.43$) 2) การบริหารจัดการศาสนสมบัติและหลักอิทธิบาทธรรม มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก ($r = 0.80$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) แนวทางการประยุกต์หลักอิทธิบาทธรรม เพื่อการบริหารจัดการศาสนสมบัติของสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนครสวรรค์ ควรมีการปรับโครงสร้างด้านบุคลากร กำหนดนโยบายให้เป็นรูปธรรม จัดสรรบุคคลที่เต็มใจในการปฏิบัติงาน งบประมาณต้องมีความพร้อมตามสถานการณ์ และต้องมีการรายงานผลให้สามารถตรวจสอบได้

เสวก ยุติธรรม, สุกัญญาณัฐ อบสิน, สยาม คำปรีดา บทความวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองท้องถิ่นตำบลยางตาล อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์” พบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองท้องถิ่นตามหลักสังคหวัตถุธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$, $S.D. = 0.32$) และปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองท้องถิ่นตำบลยางตาล อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุดเช่นกัน ($\bar{X} = 4.65$, $S.D. = 0.34$) 2) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสังคหวัตถุธรรมกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยม

ทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่ โดย ภาพรวม มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ (0.01) โดยมีความสัมพันธ์ในทางบวก โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง Pearson Correlation (r) (0.668**) และ 3) แนวทางที่ส่งผลต่อความนิยมทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่น ปัจจัยสำคัญ ได้แก่ 1) การเป็นผู้ให้ ช่วยเหลือประชาชนอย่างจริงใจและเป็นระบบ 2) การทำงานด้วยจิตอาสา ร่วมมือกับประชาชนในการทำงาน 3) การแก้ปัญหาตรงจุด ตอบสนองปัญหาอย่างทันท่วงที 4) การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ พูดจาสุภาพและเข้าใจง่าย 5) การสงเคราะห์ประชาชน ช่วยเหลือ และรักษาศีลธรรมในการทำงาน 6) การวางตนเป็นตัวอย่าง เข้าถึงประชาชนและทำงานสม่ำเสมอ

สายรุ้ง ทองเที่ยง, สุกัญญาณัฐ อบสิน, พระครูนิวิฐศีลขันธ บทความวิจัยเรื่อง “การพัฒนาการบริหารการจัดทำบัญชีของวัดในจังหวัดนครสวรรค์ ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักอิทธิบาทธรรม” พบว่า 1) การการบริหารการจัดทำบัญชีของวัดในจังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) หลักอิทธิบาทธรรมมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการการบริหารการจัดทำบัญชีของวัดในจังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงมาก (r) เท่ากับ (0.93**) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01** 3) แนวทางการพัฒนาการบริหารการจัดทำบัญชีของวัดในจังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักอิทธิบาทธรรม เจ้าอาวาสและไวยาวัจกรวัด ควรวางแผนการจัดทำบัญชีให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง กำหนดเป้าหมาย วิธีการปฏิบัติงานให้ชัดเจน เอาใจใส่ ตรวจสอบความถูกต้องอยู่เสมอ และประเมินผลหากพบปัญหา อุปสรรค ร่วมกันหาแนวทางแก้ไขปรับปรุง โดยยึดหลักอิทธิบาทธรรมในการจัดทำบัญชี ประกอบด้วย ฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมังสา

ภัทรพล ลุนสิน, สุกัญญาณัฐ อบสิน, พระรังษีวิชิตคุณ (ศิริ ทองหล่อ) บทความวิจัยเรื่อง “การสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ตามหลักพุทธวิธี 4 ส.” พบว่า 1) ระดับการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.72) ระดับการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่น ตามทฤษฎี SMCR ของ David K. Berlo อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = 0.67) 2) ความสัมพันธ์ของการสื่อสารทางการเมืองอยู่ในระดับสูงมาก ($R = 0.808^{**}$) 3) แนวทางในการส่งเสริม และพัฒนาการสื่อสารทางการเมือง ด้าน S (Source) ผู้ส่งสาร ต้องรู้จักพื้นที่ ประวัติความเป็นมากลุ่มบุคคล และวัฒนธรรมของชุมชนอย่างลึกซึ้ง ด้าน M (Message) ข้อมูลที่ต้องการจะสื่อ ต้องเป็นข้อมูลที่ถูกต้องตรงกับข้อเท็จจริง อ้างอิงแหล่งที่มาได้ น่าเชื่อถือ เป็นกลาง ผ่านกระบวนการตรวจสอบก่อนเผยแพร่ ด้าน C (Channel) ช่องทางการส่งข้อมูล ต้องเข้าถึง

ได้ง่าย เหมาะสมมีความหลากหลายทั้งออนไลน์ ออฟไลน์ ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย รวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ในขณะนั้น ด้าน R (Receiver) กลุ่มผู้รับสาร ต้องตรวจสอบแหล่งที่มา ความถูกต้อง เลือกรับเฉพาะข้อมูลจากแหล่งที่เชื่อถือได้ไม่ด่วนตัดสินใจก่อนรับข้อมูลให้ครบถ้วน เป็นต้น

ลิขิต กันทะแสน, สยาม คำปรีดา, พระรังษิวัชรคุณ (ศิริ ทองหล่อ) บทความวิจัยเรื่อง “สิทธิพื้นฐานในการรับบริการจากรัฐด้านการศึกษากับการก่อตั้งโรงเรียนมัธยมศึกษา ประจำอำเภอแม่เป็น จังหวัดนครสวรรค์” พบว่า 1) ระดับสิทธิพื้นฐานในการรับบริการจากรัฐด้านการศึกษากับการก่อตั้งโรงเรียนมัธยมศึกษา ประจำอำเภอแม่เป็น จังหวัดนครสวรรค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{x} = 4.61$, S.D. 0.26) 2) ความสัมพันธ์ของหลักสังคหวัตถุธรรมกับสิทธิพื้นฐานในการรับบริการจากรัฐด้านการศึกษากับการก่อตั้งโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังคมตามหลักสากล โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวก ในระดับปานกลาง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันคอรีเลชัน เท่ากับ ($r = 0.528^{**}$) 3) แนวทางการส่งเสริมสิทธิพื้นฐานตามหลักสังคหวัตถุธรรมประกอบด้วย 4 ด้าน คือ (1) ด้านความเสมอภาค รัฐบาลควรขยายโอกาสการเข้าถึง พัฒนาหลักสูตร ดูแลเด็กนอกระบบ และผลักดันกฎหมายสนับสนุนอย่างเท่าเทียม (2) ด้านความเป็นธรรม ควรจัดสรรทรัพยากรตามความจำเป็น ดูแลกลุ่มด้อยโอกาส ป้องกันการเลือกปฏิบัติ และพัฒนาระบบสนับสนุนให้สอดคล้องกับความแตกต่างของผู้เรียน (3) ด้านเสรีภาพ ควรเปิดพื้นที่ให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น เลือกเรียนตามความสนใจ เข้าถึงข้อมูลที่หลากหลาย และสนับสนุนบทบาทครูในเรื่องเสรีภาพทางการศึกษา และ (4) ด้านประโยชน์สูงสุด รัฐบาลควรขยายการเข้าถึงโรงเรียนใกล้บ้าน ลดภาระค่าใช้จ่าย พัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างความร่วมมือท้องถิ่น และยกระดับศักยภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล

ชนันภรณ์ อารีกุล บทความวิจัย เรื่อง “การพัฒนาความเข้าใจในตนเองของนิสิตวิชาเอกการศึกษาตลอดชีวิต โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา” พบว่าความเข้าใจในตนเองของนิสิตวิชาเอกการศึกษาตลอดชีวิตก่อนและหลังจากการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาจากแบบทดสอบพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนหรือจำนวนข้อที่นิสิตทำแบบทดสอบความเข้าใจในตนเองก่อนเรียนเท่ากับ 27.92 คะแนน และค่าเฉลี่ยของคะแนนหรือจำนวนข้อที่นิสิตทำแบบทดสอบความเข้าใจในตนเองหลังเรียนเท่ากับ 48.38 คะแนน โดยในภาพรวมนิสิตมีร้อยละของการพัฒนาการอยู่ในระดับสูงมาก (ร้อยละ 93.40) สิ่งทีนิสิตได้เรียนรู้จากการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความเข้าใจในตนเองตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา คือนิสิตมี

ความเข้าใจในตนเองมากขึ้น ได้เรียนรู้เข้าใจผู้อื่นโดยเฉพาะเพื่อนร่วมชั้นเรียนมากขึ้น และผลจากการรู้จักตนเองและเพื่อนร่วมชั้นเรียนมากขึ้น ทำให้สิตมีความสุขในการเรียนร่วมชั้นกับเพื่อนมากขึ้น ทำงานกลุ่มได้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

สุนิสา แก้วนิ่ม, พชรินทร์ อยู่เย็น, ศักดา พลเข้ม บทความวิชาการเรื่อง “วิกฤตการเกิดต่ำในไทย: ภาวะ “รัฐล้มเหลว” ในการสร้างหลักประกันความมั่นคงสำหรับบุตรหลาน และความท้าทายในการฟื้นฟูความชอบธรรมเชิงนโยบาย” พบว่า ความล้มเหลวของการบริหารภาครัฐในการสร้างหลักประกันความมั่นคงที่ครอบคลุม ทั้งในด้านการจัดสรรสวัสดิการและสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เอื้อต่อการเลี้ยงดูบุตร แม้รัฐบาลจะดำเนินมาตรการอุดหนุนทางการเงิน เช่น เงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด 600 บาทต่อเดือน แต่พบว่ามาตรการดังกล่าวมีประสิทธิภาพไม่เพียงพอเนื่องจากคิดเป็นสัดส่วนที่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของค่าใช้จ่ายจริงที่ครอบครัวต้องแบกรับ นอกเหนือจากต้นทุนทางการศึกษาและการแข่งขันทางสังคม กลุ่มประชากรวัยเจริญพันธุ์โดยเฉพาะชนชั้นกลางยังต้องเผชิญกับ ความเปราะบางทางการเงินจากภาระค่ารักษาพยาบาล จากโรคอุบัติใหม่และโรคตามฤดูกาลในเด็กซึ่งมีค่าใช้จ่ายสูงถึงหลักแสนบาทต่อครั้ง. ประกอบกับโครงสร้างผังเมืองในปัจจุบันที่เป็นอุปสรรคต่อคุณภาพชีวิต เพิ่มต้นทุนด้านเวลาและค่าเดินทาง ส่งผลให้กลุ่มคนรุ่นใหม่พิจารณาว่าการมีบุตรมี ต้นทุนค่าเสียโอกาส ที่สูงเกินกว่าสวัสดิการรัฐจะชดเชยได้ สถานการณ์ดังกล่าวสะท้อนถึงการตกอยู่ใน “สูญญากาศทางสวัสดิการ” ซึ่งบั่นทอนความเชื่อมั่นและนำไปสู่การปฏิเสธนโยบายส่งเสริมการมีบุตรโดยปริยาย บทความนี้จึงใช้กรอบแนวคิดความชอบธรรมเชิงนโยบายและรัฐสวัสดิการเสนอให้ภาครัฐเร่งฟื้นฟูความเชื่อมั่น ผ่านการปรับกระบวนการจากการสงเคราะห์เฉพาะกลุ่มสู่ สวัสดิการเด็กถ้วนหน้า และการพัฒนา เมืองที่เป็นมิตรต่อครอบครัว เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและลดต้นทุนในชีวิตจริง อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนของชาติในระยะยาว.

พระครูพิสุทธิธรรมาภิต (ปฐวิภาณ), ศิริโรจน์ นามเสนา บทความหนังสือเรื่อง “หน้าที่ของคน” พบว่า หน้าที่ของคน คำว่าคนนี้ออกเป็น 3 ชั้น คือ คนนอก, คนในและในคน หน้าที่ คือ สิ่งที่ต้องทำ มนุษย์ คือ ผู้มีจิตใจสูง พ่อแม่สั่งสอนให้ลูกไม่ทำความชั่ว ลูกทุกคนจะต้องเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ ครูอาจารย์ คือ ผู้ให้วิชาความรู้ ศิษย์เชื่อฟังคำสั่งสอนของอาจารย์ เพื่อนต้องมีใจเมตตาพร้อมสุขร่วมทุกข์ สามีนี้น้ำที่ที่ต้องปฏิบัติต่อภรรยาอย่างใด ภรรยาก็ต้องมีหน้าที่ ที่ปฏิบัติต่อสามีเหมือนกัน ข้าราชการพลเรือนต้องปฏิบัติตามระเบียบวินัยของข้าราชการโดยเคร่งครัด ตำรวจมีหน้าที่ระงับทุกข์บำรุงสุขของประชาชน ทหารมีหน้าที่รักษาเอกราชและอธิปไตย พ่อค้า

แม้คำต้องซื้อสัตย์ต่ออาชีพ ผู้ใหญ่ผู้บังคับบัญชาต้องมีจิตใจเอื้อเฟื้อต่อผู้น้อย ผู้น้อยต้องให้ความเคารพนับถือผู้ใหญ่ คฤหัสถ์ต้องงดเว้นจากอบายมุข เมื่อทุกคนปฏิบัติตามหน้าที่ของตนแล้วสังคมจะมีความสุข

(รองศาสตราจารย์ ดร.อัครเดช พรหมศิลป์)
บรรณาธิการวารสารวิจัยและวิชาการบรรพชน

สารบัญ

กองบรรณาธิการ

ก

คณะกรรมการกลั่นกรองบทความ

ข-ง

บทบรรณาธิการ

จ-ฎ

บทความวิจัย:

แนวทางเสริมสร้างการป้องกันการทุจริตของผู้บริหารสถานศึกษา เขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 ตามหลักสุจริต 3

: ธราพงษ์ นุ่มมีศรี, อานนท์ เมธีวรฉัตร, วินัย ทองมัน

R4704

การพัฒนาบทเรียนออนไลน์เรื่องกฎหมายใกล้ตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาลวัดจอมศรีนาคพรต อำเภอเมืองนครสวรรค์
จังหวัดนครสวรรค์

: ศิริตรา หิรัญตระกูล, พิสมัย รบชนะชัย พูลสุข, พระครูสุธีธรรมบัณฑิต

R5003

การบริหารจัดการศาสนสมบัติของสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนครสวรรค์
ตามหลักอิทธิบาทธรรม

: จิรัฏฐ์ วิโรจน์ธรรมธ, พระครูนิวิฐศีลขันธ, พระราชรัตนเวที

R6213

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยมทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง
ท้องถิ่นตำบลยางตาล อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์

: เสวก ยุติธรรม, สุกัญญาณัฐ อบสิน, สยาม ดำปรีดา

R6217

การพัฒนาการบริหารการจัดทำบัญชีของวัดในจังหวัดนครสวรรค์ ภายใต้การ
กำกับดูแลของสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนครสวรรค์ ตามหลักอิทธิบาท
ธรรม

: สายรุ้ง ทองเที่ยง, สุกัญญาณัฐ อบสิน, พระครูนิวิฐศีลขันธ

R6220

การสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลโพธิ์
ประทับช้าง อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ตามหลักพุทธวิธี 4 ส.

: ภัทรพล ลุนสิน, สุกัญญาณัฐ อบสิน, พระรังษิ์วชิรคุณ (ศิริ ทองหล่อ) R6378

สิทธิพื้นฐานในการรับบริการจากรัฐด้านการศึกษากับการก่อตั้งโรงเรียน
มัธยมศึกษา ประจำอำเภอแม่เปิน จังหวัดนครสวรรค์

: ลิขิต กันทะแสน, สยาม คำปรีดา, พระรังษิ์วชิรคุณ (ศิริ ทองหล่อ) R6814

การพัฒนาความเข้าใจในตนเองของนิสิตวิชาเอกการศึกษาตลอดชีวิต โดยใช้ชุด
กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา

: ชนันภรณ์ อารีกุล R7488

บทความวิชาการ:

วิกฤตการเกิดต่ำในไทย: ภาวะ “รัฐล้มเหลว” ในการสร้างหลักประกันความ
มั่นคงสำหรับบุตรหลาน และความท้าทายในการฟื้นฟูความชอบธรรมเชิง
นโยบาย

: สุนิสา แก้วนิ่ม, พชรินทร์ อยู่เย็น, ศักดา พลเข้ม A8144

บทวิจารณ์หนังสือ:

บทวิจารณ์หนังสือ (Book Review) หน้าทีของคน

: พระครูพิสุทธธรรมาภิต (ปฐวิภาณ), ศิริโรจน์ นามเสนา B3811

ภาคผนวก

ขั้นตอนการดำเนินงานวารสารวิจัยและวิชาการบรรพชน	2
แนวปฏิบัติในการเตรียมต้นฉบับบทความเพื่อลงตีพิมพ์	3
หนังสือขอส่งบทความเพื่อพิจารณาการตีพิมพ์	21